

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 38/2018)

София, 26 септември 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 20.09.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 20.09.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

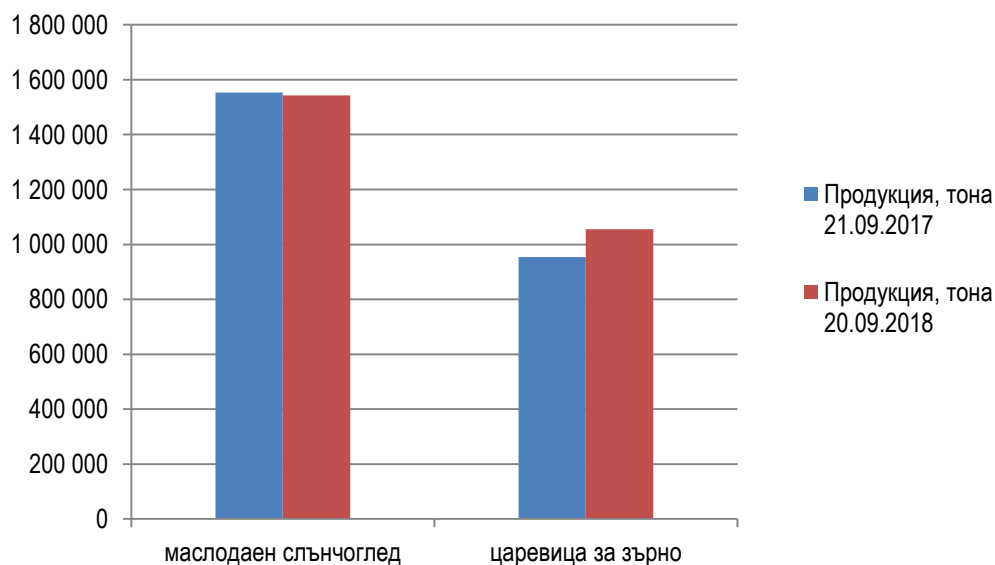
По оперативни данни, към 20.09.2018 г. са прибрани 1 542,8 хил. тона слънчоглед и 1 055,5 хил. тона царевица, което е съответно с 0,7% по-малко и с 10,7% повече в сравнение със същия период на 2017 г. На този етап и при двете култури се отчита по-бавен темп на прибиране на реколтата спрямо миналата година, но чувствително по-висок среден добив.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 20.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	20.09.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 347 269	5 976 142	81,0%	1 542 817	258	-9,4%	-12,4%	-0,7%	13,2%
царевица за зърно	4 101 034	1 386 834	34,0%	1 055 514	761	-2,2%	-16,8%	10,7%	33,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 20.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

Последните оперативни данни сочат ръст на продукцията от картофи, домати, пълпеша, пипер, силажна царевица и сорго с между 3% и 62,1% спрямо година по-рано. При първите три култури това е свързано основно с увеличение на реколтираните площи, а при другите три – с нарастване на средния добив от декар.

Към 20.09.2018 г. продукцията от тютюн тип „Ориенталски“ е с 19,8% над нивото отпреди една година, докато при тютюните тип „Вирджиния“ и „Бърлей“ се отчита намаление, респективно с 34,7% и 33,1%.

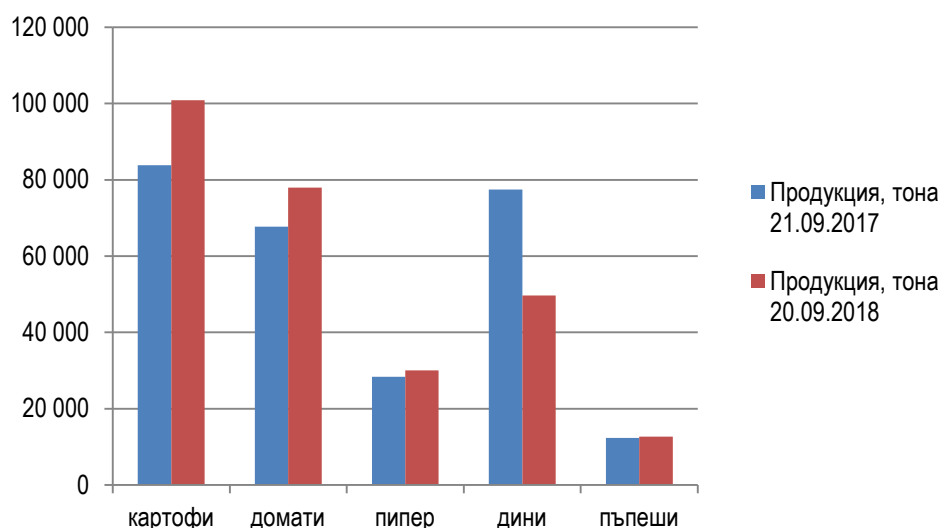
Производството на останалите наблюдавани пролетници изостава в границите от 32% до 77,8% на годишна база. Най-значително намаление е налице при градинския грах и соята, поради сериозно свиване на площите с тези култури, в съчетание с понижение на средните добиви.

Реколта от пролетници към 20.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

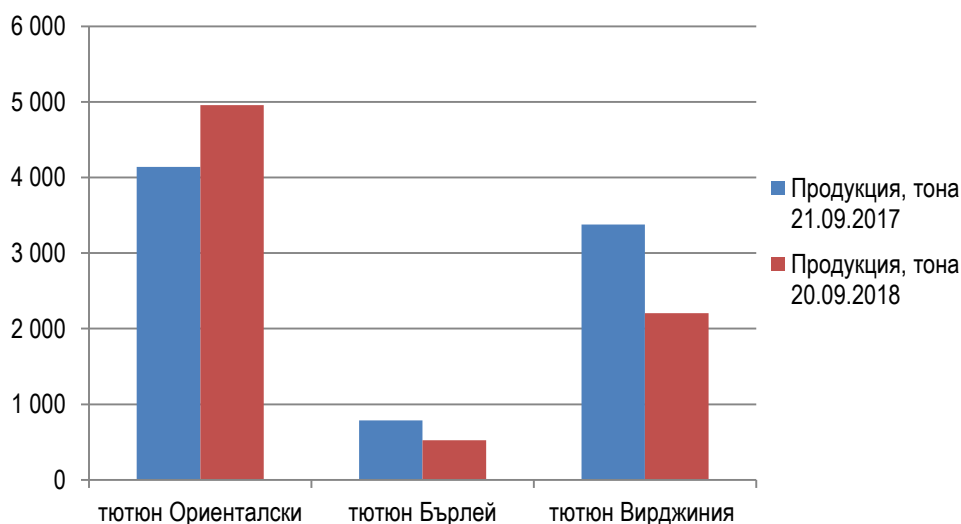
	20.09.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 962	74 671	100 877	1 351	-11,1%	18,6%	20,4%	1,5%
домати	38 799	35 722	77 923	2 181	4,3%	13,0%	15,1%	1,9%
пипер	27 878	24 491	30 080	1 228	-8,0%	-7,3%	5,9%	14,2%
дини	35 059	30 377	49 683	1 636	-5,1%	-16,8%	-35,9%	-22,9%
пъпеш	16 056	15 821	12 693	802	16,6%	17,2%	3,0%	-12,2%
фасул	25 823	22 544	2 922	130	-38,5%	-39,4%	-48,6%	-15,0%
градински грах	14 171	10 226	2 160	211	-53,3%	-60,0%	-77,8%	-44,6%
леща	35 923	33 517	3 279	98	-11,4%	-8,8%	-32,0%	-25,2%
соя	24 860	14 338	3 022	211	-78,4%	-70,8%	-74,7%	-13,2%
овес	73 714	63 431	13 551	214	-33,8%	-26,0%	-35,3%	-12,3%
сорго	21 213	6 798	1 397	206	-17,8%	4,0%	62,1%	56,1%
шарен слънчоглед	36 605	14 990	3 655	244	-38,6%	-53,1%	-38,3%	31,9%
царевица силажна	179 156	158 243	384 555	2 430	1,4%	6,4%	18,9%	11,7%
пролетен ечемик	28 489	27 490	8 283	301	-38,1%	-20,2%	-36,4%	-20,4%
фуражен грах	309 121	252 355	40 975	162	0,3%	-16,2%	-57,0%	-48,7%
памук	31 286	300	12	40	-0,3%	50,0%	-50,0%	-66,7%
лен	800	300	30	100	-24,5%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 071	32 971	4 959	150	4,8%	4,9%	19,8%	13,6%
тютюн Бърлей	3 888	3 815	525	138	-38,6%	-37,9%	-33,1%	7,8%
тютюн Вирджиния	25 179	18 876	2 206	117	-28,3%	-17,6%	-34,7%	-20,4%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 20.09.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

**Производството от основни сортове тютюн към 20.09.2018 г., сравнено със същия
период на 2017 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

При повечето овощни насаждения и етерично-маслени култури, обхванати от оперативното наблюдение, към 20.09.2018 г. се отчита увеличение на производството на годишна база, в границите от 2,4% (ягоди) до над два пъти (круши). Само производството на праскови и кайсии е под миналогодишното, съответно с 19,8% и 50,5%, основно в резултат от понижаване на средните добиви, а при кайсиите и заради по-малкото реколтирани площи.

Към този момент производството от винени лозя е с 58,8% над нивото от преди една година, а тази от десертни лозя - с 12,9%. При десертните лозя увеличението е свързано изцяло с по-ранно прибиране на реколтата, докато при винените лозя е налице и

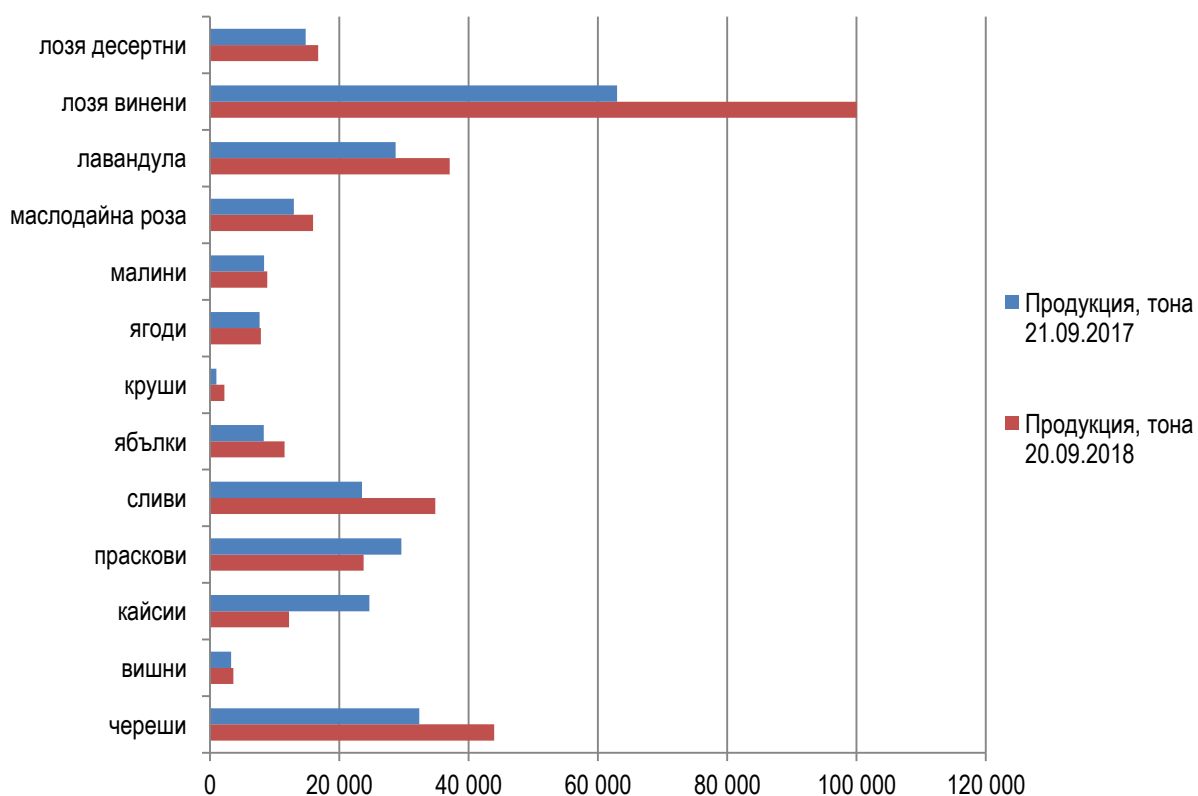
нарастване на средния добив.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 20.09.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	20.09.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	79 996	43 945	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,3%
вишни	13 308	11 813	3 622	307	-4,2%	6,5%	11,3%	4,8%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,5%	-50,5%	-42,1%
праскови	42 114	37 261	23 761	638	5,3%	1,1%	-19,8%	-20,5%
сливи	69 084	54 163	34 820	643	7,3%	24,0%	48,1%	19,5%
ябълки	49 199	15 624	11 504	736	3,6%	32,7%	38,4%	4,2%
круши	5 223	3 170	2 222	701	16,2%	63,2%	127,7%	39,4%
ягоди	10 376	9 716	7 844	807	3,8%	3,5%	2,4%	-1,1%
малини	23 908	20 239	8 833	436	9,0%	17,0%	5,9%	-9,5%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	98 714	37 087	376	31,4%	34,3%	29,3%	-3,6%
лозя винени	468 957	161 260	100 013	620	-5,0%	30,5%	58,8%	21,6%
лозя десертни	47 013	30 040	16 726	557	-4,4%	13,0%	12,9%	0,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 20.09.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 20.09.2018 г. е извършена предсеитбена подготовка на 4 105 770 дка и дълбока оран на 1 737 232 дка. За сравнение, по същото време на 2017 г., предсеитбена подготовка е била извършена на 3 730 191 дка, а дълбока оран - на 1 531 221 дка.

Засетите до момента площи с маслодайна рапица и пшеница изостават съответно с 11,2% и 31,5% спрямо година по-рано, докато тези с ечемик са с 22,4% повече.

Засети площи с есенници към 20.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	21.09.2017	20.09.2018	Изменение
пшеница	151 330	103 604	-31,5%
ечемик	9 800	12 000	22,4%
маслодайна рапица	675 791	600 138	-11,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През периода 16 – 23 септември 2018 г. през Пристанище Варна¹ са експортирани 19,3 хил. тона пшеница, докато износ на ечемик и рапица не е осъществен. Общо за периода от началото на пазарната 2018/19 година до момента, износът на трите култури през порта намалява с между 13,7% и 84,5% спрямо аналогичния период на предходната година, като най-значителен спад е налице при ечемика.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 23.09.2017	02.07. – 23.09.2018	Изменение
пшеница	1 026 296	885 224	-13,7%
ечемик	86 684	13 625	-84,3%
рапица	133 597	78 146	-41,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към момента не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и рапица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

От началото на новата 2018/19 пазарна година все още не е отчетен износ на царевица и слънчоглед през „Пристанище Варна“ ЕАД и „Пристанище Бургас“ ЕАД. За сравнение, по същото време на миналата година са били изнесени 16,8 хил. тона царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 23.09.2017	03.09. – 23.09.2018	Изменение
царевица	16 749	0	-
слънчоглед	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на юли 2018 г. до 23 септември 2018 г. не е осъществяван внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 37/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. юли 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 37/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 19.09.2018 г. се наблюдава леко понижение на средните изкупни цени на пшеницата (хлебна и фуражна) и слънчогледа на седмична база, в рамките на 1,5% - 2,5%, и същевременно покачване на тази на царевицата с 2,7%. Средно за страната, изкупните цени на ечемика и рапицата се задържат на нивата от предходната седмица.

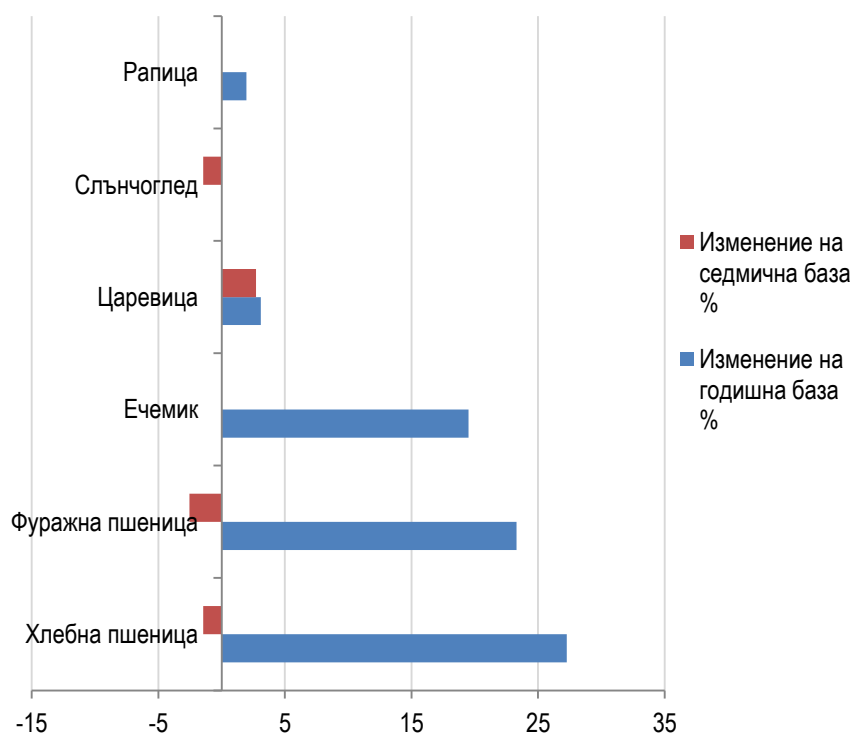
Изкупните цени на пшеницата и ечемика се движат значително над нивата от преди една година – с между 19,5% и 27,3%. При царевицата и рапицата е налице много по-слабо поскъпване на годишна база, съответно с 1,9% и 3,1%, докато изкупната цена на слънчогледа е без промяна.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 19.09.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	20.09.2017	12.09.2018	19.09.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	264	341	336	27,3	-1,5
фуражна пшеница	249	315	307	23,3	-2,5
ечемик	246	294	294	19,5	0,0
царевица	258	259	266	3,1	2,7
слънчоглед	541	549	541	0,0	-1,5
рапица	667	680	680	1,9	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 19.09.2018 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 21.09.2018 г. средните цени на едро на пипер (зелен и червен), десертно грозде, оранжерийни домати и дини се повишават с между 2,5% и 15% спрямо предходната седмица. От друга страна, поевтиняване се наблюдава при ябълките (с 2,8%) и картофите (с 5%).

Средната цена на едро на дините е над три пъти по-висока спрямо отчетената по същото време на миналата година. При картофите, десертното грозде, пипера и оранжерийните домати също се отчита чувствително поскъпване на годишна база, в границите от 18,8% до 60,6%. Единствено ябълките се предлагат на по-ниска цена - с

27,5%.

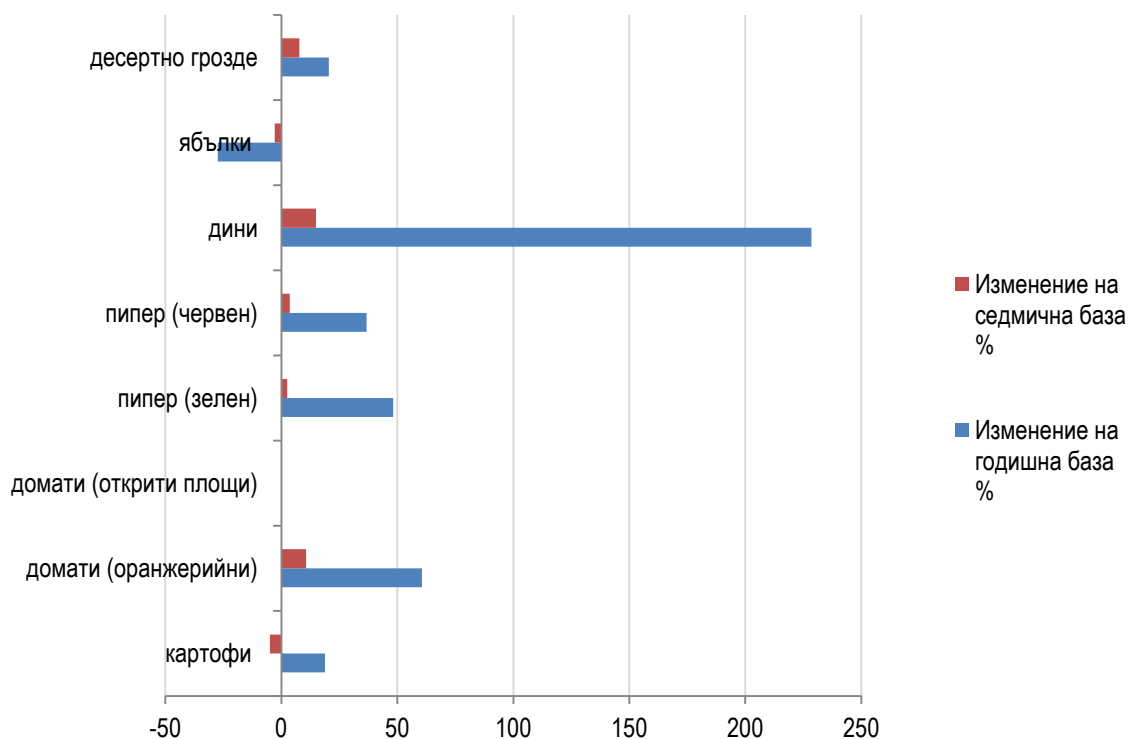
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 21.09.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	21.09.2017	14.09.2018	21.09.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,48	0,60	0,57	18,8	-5,0
домати (оранжерийни)	1,42	2,06	2,28	60,6	10,7
домати (открити площи)	0,96	1,32	*	-	-
домати (внос)	*	*	1,60	-	-
пипер (зелен)	0,83	1,20	1,23	48,2	2,5
пипер (червен)	1,06	1,40	1,45	36,8	3,6
дини	0,21	0,60	0,69	228,6	15,0
пъпеши	0,85	1,27	*	-	-
праскови	1,02	1,71	*	-	-
ябълки	1,42	1,06	1,03	-27,5	-2,8
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,27	1,42	1,53	20,5	7,7

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 21.09.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1100	73.33%	155	141
Бургас	285605	0	167903	58.79%	36316.02	216
Варна	414773	0	344644	83.09%	94316	274
Велико Търново	433712	0	398639	91.91%	101000	253
Видин	355945	0	260590	73.21%	66684	256
Враца	418730	115	378342	90.38%	102723	272
Габрово	29300	0	25060	85.53%	7058	282
Добрич	724168	0	671479	92.72%	201620	300
Кърджали	2550	0	1950	76.47%	314	161
Кюстендил	20586	0	5810	28.22%	980.8	169
Ловеч	131067	0	110249	84.12%	26822	243
Монтана	414961	0	328194	79.09%	85596	261
Пазарджик	63810	0	16100	25.23%	3915	243
Перник	76190	0	19650	25.79%	4179	213
Плевен	639468	0	585259.1	91.52%	160933.6	275
Пловдив	268140	0	194250	72.44%	46818.1	241
Разград	274990	0	244350	88.86%	62854	257
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	279000	75.10%	73540	264
Сливен	210600	0	195500	92.83%	34604	177
Смолян		0				
София-град	37697	0	18989	50.37%	4048	213
София	75586	0	6377	8.44%	1375	216
Стара Загора	445579	9990	359703	82.58%	74814.7	208
Търговище	250125	0	209300	83.68%	51448	246
Хасково	354052	0	282230	79.71%	72968	259
Шумен	364310	0	291685	80.07%	75314	258
Ямбол	300344	32.5	187660	62.49%	43152.5	230
ОБЩО	7357709	10441	5976142	81.34%	1542817.3	258

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0				
Бургас	18154	0	3379.6	18.62%	1725.8	511
Варна	125237	0	10400	8.30%	7148	687
Велико Търново	400440	0	181828	45.41%	149029	820
Видин	71065	0	14300	20.12%	9815	686
Враца	335390	0	126821	37.81%	109595	864
Габрово	20910	0				
Добрич	1014770	0	386630	38.10%	305791	791
Кърджали	830	0	180	21.69%	49	272
Кюстендил	4640	0	1380	29.74%	353	256
Ловеч	105510	212	16815	15.97%	12631	751
Монтана	194760	0	63578	32.64%	43885	690
Пазарджик	22360	0				
Перник	7902	0				
Плевен	628084	0	261222	41.59%	194853.6	746
Пловдив	46300	0	4822	10.41%	3454	716
Разград	157965	0	27590	17.47%	19625.2	711
Русе	268080	0	68469	25.54%	58585.54	856
Силистра	285715	469.1	113000	39.61%	71260	631
Сливен	28600	0	16000	55.94%	10790	674
Смолян	573	0	570	99.48%	128.1	225
София-град	32470	0				
София	13653	0				
Стара Загора	36071	203.2	14280	39.81%	7785.1	545
Търговище	93573	0	58100	62.09%	37901	652
Хасково	11465	0	930	8.11%	656	705
Шумен	161286	0	16539	10.25%	10454	632
Ямбол	9380	0				
ОБЩО	4101918	884	1386834	33.82%	1055514.3	761

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	10350				
Бургас	380900	5000	9000	5000	79700
Варна	273185	161100	107700	85000	151050
Велико Търново	350520	100100	100100	100100	55480
Видин	186500				1200
Враца	234000	167100	152100	152100	79697
Габрово	6380	0	0	0	0
Добрич	390577	14000	14000	14000	390110
Кърджали	500				230
Кюстендил	5280				8650
Ловеч	63300	3100	3100	3100	27980
Монтана	133300	54000	129500		22000
Пазарджик	9900				12800
Перник	70430	4050	1050	1050	11810
Плевен	379040	14730	44730	14730	150830
Пловдив	195240	5710	7210	5710	66100
Разград	238100	47250	47250	10000	13400
Русе	165613	45917	52726	45917	12160
Силистра	130000	130000	130000	130000	140000
Сливен	164100				157900
Смолян					
София-град					
София					
Стара Загора	212200	39548	39548	23000	93800
Търговище	31100				1900
Хасково	60100				9950
Шумен	196565	53100	56100	32100	96755
Ямбол	218590				153730
ОБЩО	4 105 770	844 705	894 114	621 807	1 737 232

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград					
Бургас					24650
Варна	10400	2900			36852
Велико Търново	3920	600			42080
Видин	1300				4900
Враца					4260
Габрово	0	0	0	0	0
Добрич					85896
Кърджали					
Кюстендил					58
Ловеч	12100	150			18780
Монтана					4810
Пазарджик					8000
Перник		850			6130
Плевен	44050	7500			9150
Пловдив					21200
Разград					104460
Русе	9300				63932
Силистра					24000
Сливен					18100
Смолян					
София-град					
София					
Стара Загора					23648
Търговище					660
Хасково					7800
Шумен					60842
Ямбол	22534				29930
ОБЩО	103 604	12 000	0	0	600 138